

1. Razpis vpisa 2017/18 ne upošteva naših pripomb glede rokavnika vpisa (datum vpisa je vse bolj oddaljen od termina informativnih dni). Predlog Zveze je bil 15. 3. Zakaj se našega mnenja ne upošteva?

Uvodoma bi želeli pojasniti, da smo pred podpisom in objavo rokavnika, tako kot leta doslej, predlog rokavnika posredovali v pregled in morebitne pripombe vsem osnovnim šolam in svetovalnim delavcem vseh srednjih šol.

Predlog zveze, da bi se morali kandidati prijaviti za vpis v srednjo šolo najkasneje do 15. 3. 2017, in sicer po vzoru fakultet, nismo upoštevali, saj menimo, da je smiselno rok za prijavo umestiti po datumu, ki je s šolskim koledarjem določen za informativni dan, saj ocenjujemo, da je prav, da imajo kandidati možnost sprejeti odločitev o svojem nadaljnjem izobraževanju po informativnih dnevih, s čimer se boste verjetno strinjali.

V tem šolskem letu sta informativna dneva predvidena za 10. in 11. februar 2017. Pred rokom za prijavo pa moramo upoštevati tudi dejstvo, da mora kar nekaj srednjih šol izvesti različne preizkuse nadarjenosti, saj namreč nekateri izobraževalni programi poleg osnovnega vpisnega pogoja terjajo tudi dodatni vpisni pogoj, kot sta uspešno opravljen preizkus nadarjenosti oziroma dokazila o športnih dosežkih. Za izvedbo preizkusov nadarjenosti so nam nekatere šole, ki morajo te preizkuse nadarjenosti izvesti, že pred leti predlagale, da obdobje, v rokavniku določeno za izvedbo preizkusov, nekoliko podaljšamo, saj so namreč imele nekatere šole, veliko težav pri časovni izvedbi teh preizkusov, saj morajo preizkuse izvesti za več svojih programov oziroma modulov, za te oblikovati tudi različne ocenjevalne komisije ipd. Zato je v rokavniku določeno, da lahko šole izvedejo preizkuse nadarjenosti v 10 oziroma 12 dnevih, če se bodo šole odločile, da bodo preizkuse izvajale tudi ob sobotah.

Če bi upoštevali vaš predlog in v rokavniku določili rok za prijavo 15. 3. 2017, bi to pomenilo, da bi morale srednje šole preizkuse nadarjenosti izvesti praktično med zimskimi počitnicami, ki v tem šolskem letu potekajo od 20. 2. 2017 do 3. 3. 2017, odvisno glede na regijo, s čimer pa se verjetno ne bi strinjali niti kandidati, niti srednje šole, kjer bi preizkuse morali izvesti.

Pravilnik o vpisu v srednje šole namreč jasno določa, da se preizkusi nadarjenosti izvajajo pred začetkom prijavnega roka (4. odstavek 14. člena) in da mora kandidat dokazila o uspešno opravljenem preizkusu nadarjenosti oziroma potrdilo o izpolnjevanju športnih pogojev predložiti ob prijavi k vpisu (2. odstavek 15. člena). Zato je določanje prijavnega roka za vpis v srednje šole po vzoru fakultet nemogoče, saj je vpisni postopek za vpis v srednjo šolo natančno definiran z

omenjenih pravilnikom, opravljanje preizkusov nadarjenosti na fakultetah pa je predvideno šele po prijavnem roku.

Zavedamo se, da je skoraj nemogoče oblikovati rokovnik, ki bi ustrezal prav vsem šolam, menimo pa, da je sprejet rokovnik najboljši kompromis vseh predlogov in pripomb šol.

2. Vpis dijakov tujcev in migrantov v SŠ ne predvideva njihovo predhodno znanje slovenskega jezika. Ali se bo to uredilo (npr.: obvezen predhodni vsaj 3-mesečni tečaj poznavanja slovenskega jezika in kulture) in kakšen status bodo imeli v tistem obdobju bodoči dijaki?

Da bi kot vstopni pogoj za vpis v srednjo šolo zahtevali predhodno znanje slovenskega jezika, ni možno, saj ob tem trčimo v pravne podlage, konvencije in druge predpise na ravni EU, na podlagi katerih imajo vsi evropski državljani enake pravice. Torej, znanje slovenskega jezika kot dodatni vstopni pogoj za vpis v srednjo šolo ne moremo predpisati za državljane EU, razlik med državljani pa tudi ne moremo postaviti. Moramo pa poudariti, da na ministrstvu glede tega vprašanja poznavanja slovenskega jezika intenzivno pripravljamo spremembe in izboljšave, ki jih bomo zapisali v obe noveli zakona s področja srednjega šolstva, prav tako pa bomo morali pripraviti tudi spremembe pravilnika o normativih, kjer so določene normativne določbe izvedbe tečaja slovenščine. Za vse tujce je že sedaj urejeno v zakonodaji, da se jim ob vključitvi v šolo omogoči izvedba tečaja slovenščine. Ker nas je veliko šol opozorilo, da omenjeni obseg ur učenja slovenščine ne zadošča, pripravljamo nekaj izboljšav na tem področju, ki gredo v smeri:

- predvidene okrepitve obsega ur (predvidoma 160 ur), ki naj bi jih šole morale izvesti strnjeno, na začetku vključitve dijaka in ne tako, kot je bilo ponekod sedaj, ko so bile ure razpršene skozi celotno šolsko leto. To bi pomenilo, da bi se dijak prvi mesec in pol šolanja učil samo slovenščine, lahko pa bi sodeloval pri nekaterih predmetih, kjer bi bilo to možno, izvedljivo (na primer šport in še kaj). Menimo, da bi bilo s tem njegovo učenje slovenskega jezika bistveno bolj učinkovito, tako da bi lahko v nadaljevanju lažje in uspešnejše sledil pouku;
- obiskovanje tečaja naj bi opredelili kot njegovo obveznost, kar pomeni, če ne bi hodil na tečaj, bi to pomenilo, da ne hodi k pouku in bi zaradi tega lahko dobil neopravičene ure, več kot 35 neopravičenih pa že sedaj pravilnik o šolskem redu opredeljuje kot najtežjo kršitev, zaradi katere je lahko dijak tudi izključen;
- poleg prvotnih 160 ur, ki bi jih šola morala izvesti v strnjeni obliki, bi kandidatu pripadalo še dodatnih 70 ur, po potrebi skozi celotno šolsko leto;
- pred vstopom v tečaj bi predvidoma moral kandidat opraviti preizkus, da se preveri, ali tečaj resnično potrebuje, po koncu tečaja pa bi dijak tudi moral opravil preizkus znanja slovenščine na nivoju A2. Če testa ne bi opravil, bi moral obvezno obiskovati dodatnih 70 ur tečaja, sicer samo prostovoljno;
- razmišljamo tudi v smeri odpustka, in sicer da bi bil lahko dijak prvo leto šolanja v Sloveniji pri slovenščini neocenjen in bi vseeno lahko napredoval v višji letnik;

- predvideno je tudi, da bi se šole za izvedbo tečaja med seboj povezovale, kjer bi to bilo možno, zato da bi bili stroški za šolo čim manjši, šole pa naj bi imele tudi možnost zunanje izvedbe tečaja, saj je predvideno, da naj bi tečaj slovenščine izvajali samo učitelji slovenščine.

To so rešitve, v smeri katerih gremo, niso pa še dokončne in usklajene.

Obe noveli zakona moramo sedaj pripraviti za medresorsko usklajevanje čim prej, na tej podlagi bo sledila tudi sprememba pravilnika o normativih. Predvidoma naj bi te novosti začele veljati z naslednjim šolskim letom.

3. Zavarovanje dijakov na PUD-u in strokovnih ekskurzijah se naj reši sistemsko (preko CEUVIS-a)!

Zavarovanje dijakov na PUD in strokovnih ekskurzijah je urejeno z zakonodajo, ki ureja zdravstveno varstvo in zavarovanje. Na PUD mora za zavarovanje poskrbeti delodajalec, na strokovni ekskurziji pa šola. Delodajalci neradi plačujejo zavarovanja dijakov za primere poklicne poškodbe in bolezni ter invalidnosti. V takšnih primerih jim šole refundirajo tovrstne stroške (nekaj več kot 3 eur za 1 mesec prakse). Šolam država zagotavlja ta sredstva v ceni na dijaka.

4. Ureditev problematike dijakov, ki opravljajo PUD v vrtcih ali drugih javnih zavodih (nagrada, zavarovanja)

Glej prilogo Nagrada_praksa dijakov.

5. Ureditev statusa dijaka na PUD (problem šole iz Murske Sobote, odločitev delovne inšpekcije), da jih v določenih postopkih ne bi tretirali kot zaposlene delavce (obvezen zdravniški pregled, izpit iz varstva pri delu, ...).

MIZŠ je na to temo v mesecu decembru 2016 opravilo sestanek s predstavniki MDDSZ in Inšpektorata RS za delo. Glede izvajanja določb zakonodaje s področja varstva pri delu je bilo tako doseženo skupno stališče, in sicer poseben zdravniški pregled ni potreben, če na učnem mestu ne gre za takšno delo, ki zahteva izpolnjevanje posebnih zdravstvenih pogojev. Delodajalci bi morali upoštevati, da gre za dijaka, ki se usposablja in ne za zaposlenega delavca. Zato dijakom ni možno nalagati enakih delovnih obveznosti in obremenitev kot zaposlenim.

Poseben zdravniški pregled torej ni obvezen pod določenimi pogoji, izpit iz varstva pri delu pa tudi ne, ker zadostuje že šolsko usposabljanje in seznanitev dijakov z nevarnostmi in tveganji že med praktičnim poukom v šoli.

Glej prilogo Preventivni zdravstveni pregledi delavcev.

6. **Zaščita šolskega prostora pred različnimi zunanjimi deležniki** (npr.: prodaja subvencioniranih vozovnic, turističnih agencij, ...).

Glej prilogo Poslansko vprašanje – turistične agencije, ekskurzije.

7. **Poslovne sekretarke** morajo opraviti izpit za delo z arhivskim gradivom ter redna usposabljanja (vsaj 3 v 2 letih, so točkovana), drugače morajo izpit ponovno opravljati. Ali se bo zakonodaja glede tega kaj spremenila (finančna in časovna obremenitev) ?

To vsebinsko področje pokriva Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih in njegov podzakonski akt **Pravilnik o strokovni usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom (pravilnik MK oziroma ARHIVA RS)**.

Omenjeni pravilnik določa, da morajo zaposleni, ki delajo z dokumentarnim gradivom, opraviti preizkus strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom ter izobraževanja za dopolnjevanje in obnavljanje strokovnega znanja po opravljenem preizkusu strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom. To pomeni, da mora oseba, ki je uspešno opravila preizkus strokovne usposobljenosti, mora strokovno znanje s tega področja redno dopolnjevati in obnavljati, kar se preverja na vsaka tri leta po opravljenem preizkusu strokovne usposobljenosti. Če oseba vsaka tri leta ne izkaže izpolnjevanja oziroma ne pridobi potrdila, mora v roku enega leta od ugotovljenega stanja ponovno opraviti preizkus strokovne usposobljenosti.

Pravilnik je bil sprejet oktobra 2016, zato lahko sklepamo, da se v kratkem ne bo spreminjal.

Direktorat za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih